

Ομιλία εις την Δ' Κυριακήν των Νηστειών (1965) (Αγ. Ιουστίνος Πόποβιτς)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 1 Απριλίου, 2011

Κυριακή τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος!

Γιατί ἡ Ἐκκλησία τοποθετεῖ αὐτόν τὸν Ἀγιο στό μέσον τῆς νηστείας, ώσαν τὴν πιό ἄγια εἰκόνα, ὥστε νά ἀτενίζουν ὅλοι σέ Αὐτόν;

Ο ἄγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος. Ποιός εἶναι αὐτός;

Εἶναι ὁ ἀνθρωπος πού ἐβίωσε καὶ ἔγραψε τὴν Κλίμακα τοῦ Παραδείσου, πού ἐβίωσε τὴν ἀνάβασι τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τὴν κόλασι μέχρι τὸν Οὐρανό, μέχρι τὸν Παράδεισο. Αὐτός ἐβίωσε τὴν κλίμακα ἀπό τὴν γῆ μέχρι τὸν Οὐρανό, τὴν κλίμακα πού ἐκτείνεται ἀπό τὸν πυθμένα τῆς κολάσεως τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τὴν κορυφή τοῦ παραδείσου. Ἐβίωσε καὶ ἔγραψε. Ἀνθρωπος πολύ μορφωμένος, πολύ σπουδαγμένος. Ἀνθρωπος πού ὠδήγησε τὴν ψυχή του εἰς τὰς ὁδούς τοῦ Χριστοῦ, πού τὴν ὠδήγησε ὀλόκληρη ἀπό τὴν κόλασι στὸν παράδεισο, ἀπό τὸν διάβολο στὸν Θεό, ἀπό τὴν ἀμαρτία στὴν ἀναμαρτησία, καὶ πού θεόσοφα μᾶς περιέγραψε ὅλη αὐτῇ τὴν πορεία, τί δηλαδή βιώνει ὁ ἀνθρωπος πολεμώντας μέ τὸν κάθε διάβολο πού βρίσκεται πίσω ἀπό τὴν ἀμαρτία.

Μέ τὴν ἀμαρτία μᾶς πολεμάει ὁ διάβολος, καὶ μένα καὶ σένα, ἀδελφέ μου καὶ ἀδελφή μου. Σέ πολεμάει μέ κάθε ἀμαρτία. Μήν ἀπατᾶσαι, μή νομίζης πώς κάποια μικρή καὶ ἀσθενής δύναμις σοῦ ἐπιτίθεται. Ὁχι! Αὐτός σοῦ ἐπιτίθεται! Ακόμη κι' ἂν εἶναι ἕνας ρυπαρός λογισμός, μόνο λογισμός, γνώριζε ὅτι αὐτός ὄρμᾶ κατεπάνω σου. Λογισμός ὑπερηφανείας, κακῆς ἐπιθυμίας, φιλαργυρίας,... ἔνα ἀναρίθμητο πλῆθος λογισμῶν ἔρχεται κατεπάνω σου ἀπό ὅλες τίς πλευρές. Καί σύ, τί εἶσαι ἐσύ; Ὡ, Κλίμακα τοῦ Παραδείσου! Πῶς, πάτερ Ἰωάννη, μπόρεσες νά στήσης αὐτῇ τὴν κλίμακα τοῦ Παραδείσου ἀνάμεσα στὴν γῆ καὶ στὸν Οὐρανό; Δέν τὴν ἔσχισαν οἱ δαίμονες, δέν τὴν ἔκοψαν, δέν τὴν ἔσπασαν; Ὁχι!... Ἡ νηστεία του ἦταν μιά φλόγα, μιά φωτιά, μιά πυρκαϊά. Ποιός διάβολος θά τὴν ἄντεχε; Ὄλοι ἔφυγαν

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

πανικοβλημένοι, ὅλοι οἱ δαίμονες ἔφυγαν κινηγημένοι ἀπό τὴν ἐνδοξη καὶ θείᾳ του προσευχή, ὅλοι οἱ δαίμονες ἔφυγαν τρομοκρατημένοι ἀπό τὴν νηστείᾳ του, ὅλοι οἱ δαίμονες ἔξαφανίσθηκαν ἀπό τὴν πύρινη, τὴν φλογερή, προσευχή του.

Ἡ Κλίμακα τοῦ Παραδείσου!

Τί εἶναι αὐτή; Εἶναι οἱ ἄγιες ἀρετές, οἱ ἄγιες εὐαγγελικές ἀρετές: ἡ ταπείνωσις, ἡ πίστις, ἡ νηστεία, ἡ πραότης, ἡ ὑπομονή, ἡ ἀγαθότης, ἡ καλωσύνη, ἡ εὐσπλαχνία, ἡ φιλαλήθεια, ἡ ἀγάπη στὸν Χριστό, ἡ ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ, τὰ παθήματα χάριν τοῦ Χριστοῦ. Αὔτες καὶ ἄλλες πολλές ἄγιες καινοδιαθηκικές ἀρετές. Κάθε ἐντολή τοῦ Χριστοῦ, ἀδελφοί μου· αὐτό εἶναι ἀρετή. Τήν τηρεῖς; Τήν ἐφαρμόζεις; Π.χ. τήν ἐντολή του περὶ νηστείας τήν τηρεῖς, τήν ἐφαρμόζεις; Ἡ νηστεία εἶναι ἀγία ἀρετή, εἶναι σκαλοπάτι τῆς κλίμακος ἀπό τὴν γῆ στόν Οὐρανό. Ἡ νηστεία, ἡ εὐλογημένη νηστεία, ὅπως καὶ ὅλη ἡ κλίμακα ἀπό τὴν γῆ στόν Οὐρανό.

Κάθε ἀρετή εἶναι ἔνας μικρός παράδεισος. Κάθε ἀρετή τρέφει τήν ψυχή σου, τήν κάνει μακαρία, κατεβάζει στήν ψυχή σου θεία, οὐράνια ἀνάπαυσι. Κάθε ἀρετή εἶναι ἔνα χρυσό καὶ διαμαντένιο σκαλοπάτι στήν κλίμακα τῆς σωτηρίας σου, στήν κλίμακα πού ἐνώνει τήν γῆ μέ τόν Οὐρανό, πού ἐκτείνεται ἀπό τήν δική σου κόλασι μέχρι τόν δικό σου παράδεισο. Γι' αὐτό καμμία ἀπό αὐτές δέν εἶναι ποτέ μόνη της. Ἡ πίστις στόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό δέν εἶναι ποτέ μόνη της. Ἐκδηλώνεται μέ τήν προσευχή, μέ τήν νηστεία, μέ τήν ἐλεημοσύνη, μέ τήν ταπείνωσι, μέ τά παθήματα χάριν τοῦ πλησίον. Ὁχι μόνο ἐκδηλώνεται ἀλλά καὶ ζῆ κάθε ἀρετή, ἐπειδή ὑπάρχει ἡ ἄλλη ἀρετή. Ἡ πίστις ζῆ μέ τήν προσευχή, ἡ προσευχή ζῆ μέ τήν νηστεία, ἡ νηστεία τρέφεται μέ τήν προσευχή, ἡ νηστεία τρέφεται μέ τήν ἀγάπη, ἡ ἀγάπη τρέφεται μέ τήν εὐσπλαχνία. Ἔτσι κάθε ἀρετή ζῆ διά τῆς ἄλλης. Καὶ ὅταν μία ἀρετή κατοικήσῃ στήν ψυχή σου, ὅλες οἱ ἄλλες θά ἀκολουθήσουν, ὅλες σιγά-σιγά ἀπό αὐτήν θά προέλθουν καὶ θά ἀναπτυχθοῦν δι' αὐτῆς καὶ μαζί μέ αὐτήν.

Ναί, ἡ κλίμακα τοῦ Παραδείσου ἔξαρτᾶται ἀπό σένα. Πές ὅτι νηστεύω μέ φόβο Θεοῦ, μέ εὐλάβεια, μέ πένθος, μέ δάκρυα. Μετά ὅμως τά παρατάω. Νά, ἀρχισα νά κτίζω τήν κλίμακα καὶ ἐγώ ὁ ἴδιος τήν γκρέμισα, τήν ἔσπασα. Ἐσύ πάλι, ἐσύ, νηστεύεις συχνά, ἐγκρατεύεσαι ἀπό κάθε σωματική τροφή. Άλλα νά, τόν καιρό τῆς νηστείας ἀφήνεις νά κατοικήσῃ στήν ψυχή σου ἡ ἀμαρτία, νά σπείρωνται στήν ψυχή σου διάφοροι ἀκάθαρτοι λογισμοί, ἐπιθυμίες. Σέ σένα ἀνήκει νά τούς διώχνης ἀμέσως μακρυά σου μέ τήν προσευχή, τό πένθος, τήν ἀνάγνωσι ἡ μέ ὅποιαδήποτε ἄλλη ἄσκησι. Άλλα, ἀν ἐσύ, ἐνῶ νηστεύῃς σωματικῶς, τρέφης τήν ψυχή σου μέ κάποια ἀμαρτία ἡ μέ κάποιο κρυφό πάθος, νά! ἐσύ, ἐνῶ ἀρχίζης νά χτίζης ἔνα-ἔνα τά σκαλοπάτια τῆς νηστείας ἀπό τήν γῆ πρός τόν Οὐρανό, ἐσύ ὁ ἴδιος πάλι τά γκρεμίζεις, τά καταστρέφεις.

Ἡ νηστεία ἀπαιτεῖ εὐσπλαχνία, ταπείνωσι, πραότητα. Ὄλα αὐτά πᾶνε μαζί. Εἶναι σάν ἔνα συνεργεῖο οίκοδόμων, τῶν ὁποίων ἀρχηγός εἶναι ἡ προσευχή. Αὐτή εἶναι ὁ

άρχιμάστορας, ό αρχιτέκτονας, ό αρχιμηχανικός τῆς πυευματικῆς μας ζωῆς, τῶν πυευματικῶν μας ἐφέσεων, τῆς κλίμακος πού θά στήσουμε μεταξύ γῆς καί Οὐρανοῦ. Ἡ προσευχὴ κατέχει τήν πρώτη θέσι. Ὄταν ἡ προσευχὴ ἐγκατασταθῇ στήν καρδιά σου καί αὐτή φλέγεται ἀπό ἀδιάλειπτη δίψα γιά τὸν Κύριο, ὅταν Αὐτόν συνέχεια βλέπει, Αὐτόν συνέχεια αἰσθάνεται, τότε μέ τήν προσευχὴ εἰσάγεις στήν ψυχή σου ὅλες τίς ἄλλες ἀρετές. Τότε ὁ μηχανικός (ἡ προσευχή) ἔχει ἄριστους τεχνίτες, κτίζει γρήγορα-γρήγορα θαυμάσιες κλίμακες ἀπό τήν γῆ μέχρι τὸν Οὐρανό, τίς κλίμακες τῶν σταδιακῶν σου ἀναβάσεων πρός τὸν Θεό, πρός τήν τελειότητά Του. Ὄταν ἔχῃς δύναμι, δυνατή προσευχή, τότε καμμία νηστεία δέν θά σου εἴναι δύσκολη, τότε καμμία ἀγάπη δέν θά σου εἴναι ἀδύνατη. Άγια εὐαγγελική ἀγάπη!

Ἡ προσευχὴ ἀγιάζει τά πάντα μέσα σου, τήν κάθε ἀσκησί σου, τόν κάθε λογισμό σου, τήν κάθε αἴσθησί σου, τήν κάθε διάθεσί σου. Προσευχὴ! Δύναμις Θεϊκή, τήν ὅποια μᾶς ἔδωσε ὁ Κύριος γιά νά ἀγιάζουμε ὁ, τιδήποτε ἐναγές μέσα μας, στήν ψυχή μας. Ἡ προσευχὴ σέ ἐνώνει μέ τόν Πανεύσπλαχνο Κύριο, καί Αὐτός ἐκχέει μέσα στήν καρδιά σου τήν συμπάθεια γιά κάθε ἄνθρωπο, γιά τόν ἀμαρτωλό, γιά τόν ἀδελφό πού εἴναι ἀδύναμος ὅπως καί σύ, πού πέφτει ὅπως καί σύ, ἀλλά καί πού μπορεῖ νά σηκωθῇ ὅπως καί σύ· πού τοῦ χρειάζεται ὅμως ἡ δική σου βοήθεια, ἡ ἀδελφική σου βοήθεια, ἡ προσευχητική σου βοήθεια, ἡ ἐκκλησιαστική σου βοήθεια. Τότε, ὅταν δώσῃς βοήθεια, χωρίς ἀμφιβολία θά κτίσῃς τήν δική σου κλίμακα, τήν κλίμακα πού ὀδηγεῖ ἀπό τήν κόλασί σου στόν παράδεισό σου· τότε, μέ βεβαιότητα στήν καρδιά θά ἀνεβαίνῃς ἀπό σκαλοπάτι σέ σκαλοπάτι, ἀπό ἀρετή σέ ἀρετή, καί θά φθάσῃς ἐτσι στήν κορυφή τῆς κλίμακος, στόν Οὐρανό, θά ἀποβιβασθῆς στόν Οὐρανό, θά ἀποβιβασθῆς στόν οὐράνιο Παράδεισο.

὾λα τά ἔχουμε, καί σύ καί ἐγώ: ἐννέα Μακαρισμοί, ἐννέα ἄγιες εὐαγγελικές ἀρετές. Αὐτό εἴναι τό εὐαγγέλιο τῆς νηστείας, τό εὐαγγέλιο τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος. Ἀρετές, ἀδελφοί, μεγάλες ἀρετές. Τίς δύσκολες ἀσκήσεις τῆς νηστείας, τῆς προσευχῆς, τῆς ταπείνωσεως, ὁ Κύριος τίς παρουσίασε ὡς Μακαρισμούς. Μακάριοι οἱ πτωχοί τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Ματθ. ε' 3)...

Ἡ ταπείνωσις! Αὐτή εἴναι ἡ ἀρχή τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, αὐτή εἴναι ἡ ἀρχή τῆς πίστεώς μας, αὐτή εἴναι ἡ ἀρχή τῆς ἀρετῆς μας, αὐτή εἴναι ἡ ἀρχή τῆς ἀναβάσεώς μας πρός τόν Οὐρανό, αὐτή εἴναι τό θεμέλιο τῆς κλίμακός μας. Κύριε, ἐγώ εἴμαι ἔνα τίποτα, Ἐσύ εἶσαι τό πᾶν! Ἐγώ τίποτα, Ἐσύ τό πᾶν! Ὁ νοῦς μου εἴναι τίποτα μπροστά στόν δικό Σου Νοῦ, τό πνεῦμα μου εἴναι τίποτα μπροστά στό Πνεῦμα Σου, ἡ καρδιά μου, ἡ γνῶσις μου... ὦ! τίποτα, τίποτα, μπροστά στήν γνῶσι Σου Κύριε! Ἐγώ, ἐγώ, μηδέν, μηδέν... καί πίσω ἀπό αὐτό ἀναρίθμητα ἄλλα μηδενικά. Αὐτό εἴμαι ἐγώ μπροστά Σου, Κύριε.

Ἡ ταπείνωσις! Αὐτή εἴναι ἡ πρώτη ἀγία ἀρετή, ἡ πρώτη χριστιανική ἀρετή. ὾λα

ἀρχίζουν ἀπό αὐτήν...

Άλλά οἱ Χριστιανοί αὐτοῦ τοῦ κόσμου, πού οἰκοδομοῦμε τήν κλίμακα τῆς σωτηρίας μας, πάντοτε κινδυνεύουμε ἀπό τίς ἀκάθαρτες δυνάμεις. Ποιές εἶναι αὐτές; Οἱ ἀμαρτίες, οἱ ἀμαρτίες μας, τά πάθη μας. Καί πίσω ἀπό αὐτές ὁ διάβολος, ... Ὄπως οἱ ἄγιες ἀρετές οἰκοδομοῦν τήν οὐράνια κλίμακα μεταξύ Οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἔτσι καὶ οἱ ἀμαρτίες μας φτιάχνουν μία σκάλα γιά τήν κόλασι. Κάθε ἀμαρτία. Ἀν ὑπάρχουν ἀμαρτίες στήν ψυχή σου, πρόσεχε! Ἀν κρατᾶς μῖσος στήν ψυχή σου μιά, δυό, τρεῖς, πενήντα μέρες, πρόσεξε νά δῆς σέ τί κόλασι ἔχει μεταβληθῆ ἢ ψυχή σου. Τό ίδιο κι ἄν κρατᾶς θυμό, φιλαργυρία, αἰσχρή ἐπιθυμία... Καί σύ, τί κάνεις; Πραγματικά, μόνος σου φτιάχνεις μιά σκάλα γιά τήν κόλασι.

Άλλά ὁ Ἅγαθός Κύριος μᾶς δίνει θαυμαστό παράδειγμα. Νά, στό μέσον τῆς νηστείας, προβάλλει τόν μεγαλώνυμο, τόν θαυμάσιο, τόν ἄγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος. Ὄλος λάμπει ἀπό τίς ἄγιες εὐαγγελικές ἀρετές. Τόν βλέπουμε πῶς ἀνεβαίνει γρήγορα καὶ σοφά τήν κλίμακα τοῦ Παραδείσου, τήν ὅποια ἔστησε ἀνάμεσα στήν γῆ καὶ στόν Οὐρανό. Ως διδάσκαλος, ὡς ἄγιος ὁδηγός, μᾶς δίνει τήν Κλίμακά του σέ μᾶς τούς Χριστιανούς ώς πρότυπο γιά νά ἀνεβοῦμε ἀπό τήν κόλασι στόν Παράδεισο, ἀπό τόν διάβολο στόν Θεό, ἀπό τήν γῆ στόν Οὐρανό...

Εὔχομαι ὁ ἑλεήμων καὶ μέγας ἄγιος πατήρ ἡμῶν Ἰωάννης τῆς Κλίμακος... νά μᾶς χειραγωγῇ στούς ἀγῶνες μας ἐναντίον ὅλων τῶν ἀμαρτιῶν μας μέ στόχο τίς ἄγιες ἀρετές· νά οἰκοδομήσουμε καὶ ἐμεῖς μέ τήν βοήθειά του τήν δική μας κλίμακα καὶ ἀκολουθώντας τον νά φθάσωμε στήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, στόν Παράδεισο, ὅπου ὑπάρχουν ὅλες οἱ οὐράνιες ἀναπαύσεις, ὅλες οἱ αἰώνιες χαρές, ὅπου μαζί του ἔκει θά δοξάζουμε τόν Βασιλέα ὅλων ἐκείνων τῶν ἀγαθῶν, τόν Αἰώνιο Βασιλέα τῆς Οὐρανίου Βασιλείας, τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστό, Ω ἡ δόξα καὶ ἡ τιμή νῦν καὶ ἀεί καὶ εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Πηγή: "Ιερά Μητρόπολις Καισαριανής, Βύρωνα και Υμηττού")